

QORTI TAL-MAGISTRATI MALTA

MAGISTRAT

DR MICHAEL MALLIA LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tnejn 4 ta' Gunju 2001

Numru 1

Avviz. numru 1153/99mm

**John N u Jill E konjugi
Pattinson**

vs

**Owen A Evans sive Clifford J
Evans**

Il-Qorti,

Rat l'avviz ippresentat mill-atturi fit-28 ta' Lulju 1999 fejn talbu lil din il-Qorti li tikkundanna lill-konvenut li jhallas lill-atturi s-somma li tigi hekk likwidata minn din il-Qorti, rappresentanti kontijiet ta' dawl, ilma u telephone, tindif u tibjid tal-appartament minnu okkupat, rimpjazzament ta' hsarat minnu kkawzati u danni ohra sofferti mill-atturi b'rizultat tal-agir tieghu, kollox in konnessjoni mal-appartament numru 6, Block 2, New Brighton Buildings, Lower St Albert Street, Gzira, minnu detenut.

Bl-ispejjez inkluzi dawk ta' Lm10 ghall-konsult u tal-mandat ta' sekwestru ppresentat kontestwalment mal-presenti u b'riserva ta' kwalsiasi dritt iehor spettanti lill-atturi kontra l-konvenut li gie ngunt ghas-subizzjoni.

Ghal fini ta' kompetenza t-talba teccedi s-somma ta' hames mitt lira izda ma teccedix l-elf lira.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut fejn eccepixxa:-

Illi t-talbiet tal-atturi huma nfondati fil-fatt u fid-dritt, peress illi l-eccipjent ma ghamilx hsarat fil-fond tal-atturi, anzi ndukrah billi okkupah fl-assenza tagħhom minn Malta. Dana l-fond ma setghax jinkera lill-terzi skond l-AIP li gie moghti lill-atturi u għalhekk l-esponent ma jistghax jigi mitlub ihallas kontijiet bhal tad-dawl u ilma u tat-telephone, li huma ntitolati lill-atturi li għamlu uzu huma minnhom kull ma jkunu f'Malta.

Salvi eccezzjonijiet ohra.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet ulterjuri tal-konvenut fejn eccepixxa:

1. Illi pretenzjoni tal-atturi għad-danni fil-cooker u fit-twiegħi tal-flat propjeta' tagħhom hija preskritta a termini tal-Artikolu 2153 tal-Kapitolu 16 tal-Kodici Civili u cioe' dik ta' sentejn, stante li mill-provi tal-atturi stess dawn l-oggetti li kienu fil-flat sa mill-akkwist tieghu minnhom minn 1991 kienew gew uzati minnhom stess għal menu tlett darbiet kull sena fi vjaggi li kienu jagħmlu għal Malta, mill-mandatarju lokali tagħhom li fl-assenza tagħhom minn Malta kien idahhal fil-flat u jikrih lil persuni allegatament ma humiex magħrufin mill-atturi u dan b'abbuz u bi ksur tal-kondizzjoni tal-AIP li kien ikopri l-istess flat, kienew gew dannegħjati bl-użu fl-1995 meta l-flat thalla f'idejn l-eccipjent. L-atturi kienew osservaw din il-hsara kemm fit-twiegħi kif ukoll fil-cooker, izda ma hadu l-ebda azzjoni dwarhom kontra l-konvenut u ccaqalqu biss f'Lulju 1999 meta deħrilhom li għandhom jieħdu l-flat lura f'idejhom. L-istess jingħad dwar id-dekorazzjoni tal-flat li almenu erba snin shah qabel kien qed jarawha tiddeterjora kull meta kienu jigu Malta tant li kienew anke rcevew allegat rapporti dwar l-istat u kondizzjoni tal-istess flat f'idejn il-konvenut, l-atturi għal erba snin shah kien qed jaraw dawn id-danni kollha allegati jsiru fil-flat tagħhom bla ma għamlu xejn kontra l-konvenut.

2. Illi l-kondotta tal-atturi kienet wahda “laiese affaires” u ghalhekk “imputent sibi” u l-atturi ma għandhomx jagħmlu qliegħ ingustifikat bi hsara tal-konvenut, hekk per ezempju ma għandhom l-ebda dritt jitkolu l-hlas għal cooker gdid li huma xraw biex jirrimpjazza cooker li kellhom fil-flat sa minn disa snin qabel uzat sa għal menu erba snin shah minn haddiehor u minnhom stess qabel ma l-konvenut dahal fil-fat.
3. Illi l-atturi l-anqas ma għandhom dritt li jigu kkompensati għal spejjeż tal-vjagg li għamlu mill-Ingilterra għal Malta u lanqas ta’ l-allegat telf ta’ xogħol tal-attur fl-okkazzjoni li gew Malta f’Mejju 1999 ghaliex it-tkeċċija tal-konvenut mill-fond in kwistjoni setghet saret fuq mera talba tagħhom u li ma jirrizultax li saret kif lanqas ma jirrizulta li l-konvenut kien irrifjuta b’xi mod li johrog mill-fond wara t-talba tagħhom. F’kull kaz it-tkeċċija tal-konvenut setghat intalbet jew gudizzjarjament bl-atturi rappreżentati minn Mandatarju lokali jew inkella f’kaz ta’ allegati abbużi da parte tal-konvenut anke mill-Pulizija esekuttiva lokali.
4. Salv eccezzjonijiet ohra.

Semghet ix-xhieda bil-gurament.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza.

Ikkunsidrat:-

Illi rrizulta mill-provi illi l-atturi huma proprietarji tal-appartament numru 6, Block 2, New Brighton Buildings Lower St Albert Street, Gzira. Bejn l-1995 u Mejju 1999 il-konvenut Evans kien qieghed jokkupa dan il-fond bil-permess esplicitu ta' l-atturi. Jidher li l-konvenut kien qalilhom li huwa għandu marda terminali u kien għad fadallu biss ffit taz-zmien biex ighix u għalhekk l-atturi kienu hallewh joqghod f'dan il-fond sabiex huwa jkun jista jara l-affarijiet tieghu. Ma kienx hemm hlas ta' kera jew korrispottiv ghall-okkupazzjoni ta' dan il-fond. L-unika haga illi l-atturi talbu mingħand il-konvenut kien biss illi jiehu hsieb dan il-fond u jagħmel dak il-manutenzjoni ordinarja illi tinqala minn zmien għal zmien. Barra minn hekk, l-atturi taw lill-konvenut mitejn u tmenin lira (Lm280) sabiex dana jiehu hsieb ibiddel xi aperturi u flok injam jagħmilhom ta' l-aluminium. Jidher pero' li l-konvenut ma għamel xejn minn dan u minkejja li l-atturi hadu pussess ta' dan il-fond f'Mejju 1999 dawn l-aperturi

baqghu mhux kompjuti.

L-atturi qieghdin jilmentaw ukoll illi dan il-fond kien qieghed fi stat dizastruz u nkorrew diversi spejjez sabiex ikunu jistghu jirriprestinawh. Fost il-hsarat li kien hemm, l-atturi semmew il-cooker, it-twieqi u l-aperturi ta' l-appartament. Fuq dan il-konvenut ghamel eccezzjoni ulterjuri u nvoka favur tieghu l-artikolu 2153 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta, liema artikolu jippreskrivi terminu ta' sentejn sabiex issir azzjoni ghal hlas tal-hsarat mhux ikkagonati b'reat.

Il-Qorti ma jidhirliex li l-konvenut għandu ragun jippreskrivi dan l-artikolu. Ta' min isemmi illi huwa kien qed izomm dan il-fond bhala tieghu inniflu, ma kien qed ihallas kera u ma kien hemm l-ebda obbligazzjoni ta' xejn hliet illi jiehu hsieb il-fond bhal "bonus pater familias" u jagħmel dawk ir-riparazzjonijiet ordinarji illi jinqalghu minn zmien għal zmien, għal liema hlas il-konvenut kien ser ikun riembursat mill-atturi mar ritorn tagħhom lura Malta. Għalhekk il-kwalifika ta' l-konvenut taqa' taht l-artikolu 2118 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta li tghid li dawk li jzommu l-haga f'isem haddiehor jew il-werrieta tagħhom ma jistgħux jippreskrivu favur tagħhom infuhsom.

Apparti dan u ghal grazzja ta' l-argument, l-atturi hadu pussess ta' dan il-fond f'Mejju 1999. Veru li kieni ndunaw illi l-fond kien qiegħed jiddetorja matul iz-zmien, izda l-konvenut dejjem kien f'posizzjoni illi jirrimedja u joqghod għat-termini illi gew moghtija lilu ghall-okkupazzjoni ta' dan il-fond. Kien biss f'Mejju 1999 illi s-sitwazzjoni giet kristalizzata, l-konvenut gie zgumbrat mill-fond u l-atturi kieni f'sitwazzjoni illi jieħdu passi fil-konfront tieghu. L-avviz gie ppresentat fit-28 ta' Lulju 1999 u għalhekk fit-terminu ta' l-artikolu preskrittiv imsemmi mill-istess konvenut. Quindi, l-Qorti jidhrilha illi l-konvenut m'għandhux ragun preskrittiv favur tieghu u konsegwentement tichad din l-eccezzjoni ta' preskrizzjoni u tghaddi biex tikkonsidra l-meritu.

Fl-isfond ta' rizultanzi processwali l-Qorti jidhrilha illi l-versjoni moghtija mill-atturi hija wahda veritjera. Irrizulta ampjament ippruvat illi l-konvenut halla dan il-fond fi stat dizastruz. Apparti x-xhieda ta' l-atturi u x-xhieda minnhom prodotti hemm ukoll ir-ritratti esibiti f'dawn l-atti illi juru l-kondizzjoni tal-fond meta l-atturi hadu pussess tieghu f'Mejju 1999. Ma hemmx dubbju illi l-konvenut kien traskurat ferm bi proprieta' ta' haddiehor u zgur illi ma ndukrahx bhal li kieku kien tieghu. Veru illi l-atturi kieni ilhom javzaw lill-konvenut sabiex jiehu hsieb dan il-fond u jagħmel dawk ix-xogħolijiet ta' riparazzjoni kif kien tenut li

jaghmel taht il-kondizzjonijiet tal-okkupazzjoni tieghu. Apparti dan, l-atturi kienu ilhom jircieu rapporti minghand il-hbieb tagħhom illi dan il-fond qed ikun sdingat u kien dan illi gaghħom jirritornaw lura Malta f'Mejju 1999 halli jizgħumraw lill-konvenut u jieħdu pussess tal-fond. Ma hemmx dubbju, illi l-atturi gew Malta dakinar apposta sabiex huma johorgu lill-konvenut peress illi dana ma jidhixx illi ried johrog minn jeddu, għalhekk l-ispejjeż ta' l-ivjagger kif mitluba mill-istess atturi għandhom jigu milquġha, kif ukoll għandhom jigu milquġha l-ispejjeż l-ohra illi huma qiegħdin jitkol li jikkoncernaw il-konsum tad-dawl u ilma, tindif u riparazzjoni generali ta' dan il-fond, kif ukoll il-prezz ta' cooker għid u apparat iehor illi gie permanentement dannegħejat mill-konvenut. L-ammont globali li qiegħdin jitkol li l-atturi huwa ta' sitt mijja u hames liri u disgha u sittin centezmi (Lm605.69c). Dawna jinkludu wkoll is-somma ta' mitejn u tmenin lira (Lm280) li l-atturi kienu taw lill-konvenut fil-bidu ta' l-okkupazzjoni tieghu sabiex jagħmel dawn l-aperturi li baqa' ma għamilx.

Għal dawn il-motivi,

Il-Qorti taqta' u tiddeċiedi illi tilqa' t-talba ta' l-atturi u tikkundanna lill-konvenut li jħallashom is-somma ta' sitt mijja u

hames liri Maltin u disgha u sittin centezmu (Lm605.69c). rappresentanti kontijiet ta' dawl, ilma u telephone, tindif u tibjid tal-appartament minnu okkupat, rimpjazzement ta' hsarat kkawzati mill-istess konvenut u danni ohra sofferti mill-atturi b'rizultat tal-agir tieghu, in konnessjoni mal-appartament numru 6, Block 2, New Brighton Buildings, Lower St Albert Street, Gzira, li kien ditenut mill-istess konvenut.

Bl-ispejjez u interessi legali mid-data tan-notifika ta' dan I-avviz kontra I-konvenut.

Anthony Zammit

Dep Reg